

INDEX.

D

DAMNUM.

Damnum melius est re integra occurrere, quam post causam vulneratam remedium querere, t. 2. disp. 6. numer. 29.
 Damnum leve preponere gravi, & irretractabili durissimum est, ib. n. 34.
 Damni circa quantitatem si dicatur, quod stetur juramento datum passi, intelligitur, nisi adverarius probet contrarium, t. 3. d. 3. n. 23.
 Et vide verb. *Patrum*, verb. *Statuum dicens*.
 Damni promissio continet quantitatem illiquidam, & ex ea oritur obligatio illiquida, quaenam modo sit exequenda, si contenta sit in instrumento, ibid. à num. 40. & num. 48.
 Damnum sentientis, seu debitum amittentis, & ejus qui lucrum non caput, non est per conditio, t. 3. d. 8. n. 2.
 Damnum recfessionis ad quam rationem redigi debeat, recfesso contractu, t. 3. d. 8. f. 7. n. 104.
 Damni illati restauratio facienda vulnerato debetur ex causa onerofa, t. 3. d. 25. n. 16.
 Damno de vitando qui tractat, vide verb. *conditio ejus, qui tractat*.
 Damnum emergens, vide verb. *Frustrum amissio*.

DATIO.

Datio est dominii translatio, t. 3. d. 30. n. 35.

DATIO IN SOLUTUM.

Datio in solutum censetur emptio, t. 3. d. 1. n. 16.
 Datio in solutum bonorum debitoris facta creditori revocari non potest, t. 3. d. 24. n. 2.
 Facta pro certo pretio est adinstrar contractus venditionis, ibid.

DEBITUM.

Debita defuncti prius solvenda sunt, quam legata, & fideicommissa, t. 2. d. 1. n. 26.
 Debitor condemnato solvere quantitatem certam, quod tempus concedatur de jure communii, intra quod satisficiat, quod olim, & quantum fuerit tributum per leges 12. tab. t. 3. d. 1. num. 3.
 Quomodo contra eum procedebatur per leges 12. tab. cum intra triginta dies non satisficeret creditoribus, ib. & quod procedatur hodie, ib. n. 6.
 Parum legum in hoc immanitas damnatur, antiquataque tandem referunt, ibid. n. 5.
 Et vide verb. *Condemnatio ad solvendum*.
 Debitor non habente pecuniam, & non reperto emptore eius bonorum creditori cogitur res debitoris in solutum accipere, ad idque cogitur per Judicem in officio, & qua forma sit facta *extimatio*, *appretium*, & *adjudicatio*, ib. n. 13.

Debitores qui carcerati pro debito non possunt, ibid. n. 27.
 Hi tamen carcerari possunt, si debitor descendat ex delicto, ib.

Debitor cum condemnatur ad aliquam pecuniae quantitatem, quomodo exequatur, t. 3. d. 2. n. 1.
 Si exequatur in pecunia, illa vendi non potest, & cum celsat venditio, celsa subbasta, & quare, ib. n. 1.

Quas exceptions tunc allegat, & quo in termino, & quid cum non opponat adversus executionem, & an & quando tunc citari debeat, ib. n. 5.
 Quomodo tunc proferatur sententia, ib.

Potest allegare, pecuniam penes se reportam ad alium pertinere nominando dominum, ib.
 Debitor, an, & quando sit electio in alternativis, t. 3. d. 3. num. 25.
 Si sit obligatus aliquid facere, quomodo ad id compellatur, ib. a. n. 27.

Potest carcerari, ib.
 Ad id quando liquidetur instrumentum via ritus in Regno Neapolitano, ib.

Debitor facti potest compelli captis pignoribus, & in dicta pena, seu mulcta, ib. n. 28.
 Et per denegationem audienciae, nisi, & quousque faciat id, quod pricipitur, ib. n. 30.

Quandoque Judex supplet, ut sit monitus recuset praestare assenium, cuo tenerit, ib. n. 31.
 Debitor persona, & bona quando capi possint ad instantiam creditoris pro quantitate incerta contenta in instrumento, vel sententia, ib. n. 42.

Debitor electionem in alternativis quando amittat, illaque devolvatur ad creditorem, etiam si debitoris penitentia, ibid. n. 49.

Debitor creditoris, ut solvat creditori creditoris, an & quando Judex jubere possit, t. 3. d. 6. n. 2.
 Et vide verb. *Mandatum*.
 Debitoris confessioni, aut declarationi circa intereste vendi-

INDEX.

DELEGATUS.

Delegatus Judex, vide verb. *Appellatio*, verb. *Judex delegatus*, verb. *Sententia*.
 Delegatus an possit sibi assumere socios autoritate propria ad proferendam sententiam, & suam delegationem aliis comunicare, in *Apolog. n. 12*.

DELICTUM.

Delinquens dum committit maleficium an videatur *consentire* in poenam, conformans se legum dispositioni, & video tur ex tempore delicti cum Fisco quasi contrahere, & poena acquscere, t. 2. d. 1. n. 14. & 16. & vide ib. n. 20, ubi explicatur, hunc quasi consentire ex delicto non esse sufficiens ad producendam obligationem naturalem, aut constitendum quasi contractum, sed esse improrpium, interpretativum, & fictum, ib.

Delicta puniri publice interest, ib. n. 28. & n. 30.

Ea puniendo onus est impostum Fisco, ideoque pertinet ad ipsum facere in pensam pro faris faciendo oneri, ib.

Delicta aliqua infamia, qua tam familiam insciunt, enumerauntur, t. 2. d. 3. n. 2.

Delictum ob aliud delictum non minuit poenam, t. 2. d. 6. n. 12.

Delicta ne remaneant impunita vertitur publicum interesse, ib. n. 16.

Delinquendo quis non potest praejudicare ei, cui non potest praejudicare contrahendo, t. 3. d. 19. n. 16. & d. 26. n. 6.

Delictum, vide verb. *Facinus*.

DEPOSITUM.

Depositarius quanto convenienter possit restituere depositum executivè, praesertim de jure Regni Neapol. t. 3. d. 6. num. 2. & 3. & seq.

Depositum ex natura sua producit obligationem executivam, ib. n. 2.

Depositum, & fidejusso non sunt solutio, t. 1. 3. d. 15. n. 3.

Depositarius quando uti possit pecunia deposita, t. 3. d. 28. n. 25.

Depositum quanto transeat in mutuum, ib.

Deponentes pars sunt quod exactio, etiam si unus prior altero deposituerit, cum agunt aduersus depositarium, t. 3. d. 31. n. 2.

Etiam si deponat penes bancum publicum, & quare, ibid. num. 3.

Deponens quandoque dictus depositarius, & quomodo, ibid. num. 8.

Depositum duplex est, regulare, & irregularare, & utrumque explicatur, ib. n. 5. & n. 7.

Pecunia si deponatur, quando eius dominium transeat in depositarium, vel maneat penes deponentem, ib.

Totalia bona, vide verb. *Bona dorsalia*.

Dots fructus, vide verb. *Fruitus*, verb. *Pignus*, verb. *Starsum*.

DUBITATIO.

Dubitatio juris equiparatur dubitationi facti, & qua ratione, tit. 2. d. 5. n. 16.

E

ECCLESIA.

Eccllesia, Fiscus, minores, & Republica in jure habentur pro paribus, & similibus, t. 3. d. 1. n. 10. & d. 6. numer. 29.

Eccllesia clericis concedi non possunt eo tenore, quod post illorum obitum alii nominati succedant, in *Apolog. n. 29*.

In iis non succedit jure hereditario, ib.

EDITIO.

Editio instrumenti, & scripturarum, vide verb. *Actio*, verb. *Cessationis*, verb. *Instrumentum*.

EFFECTUS.

Effectus cessat celsante causa, t. 2. d. 2. n. 7. Ubi quod cessat effectus exceptionis, ne continentia cause dividatur, celsante exceptionis.

Effectus ponuntur posita causa, eaque ablata tolluntur, t. 3. d. 22. n. 6.

Effectus cum habemus, qui correspondet venditioni, non debemus stare verbis, sed effectui, t. 3. d. 35. n. 45.

ELECTIONE.

Electio in alternativis quando tollatur debitori, & concedatur creditori, t. 3. d. 3. n. 49.

Et vide verb. *Creditor*, verb. *Debitorian*, & quando sit electio.

EMPHYTEUSIS.

De emphyteusi ad feudum recte sumitur argumentum, t. 3. d. 23. n. 29.

Devoluta ad dominum directum ob lineam finitam extinguitur hypotheca contracta per emphyteutam superre emphyteutica, ib.

EMPTEO.

Emere invitus nemo cogitur, t. 3. d. 1. n. 16.

Emptio censetur additio pignorum, & datio in solutum, ib.

INDEX.

Emptionum ad rationem septem, vel octo in Civitate, & Regno Neapol. semper sunt occasiones, t. 3. d. 8. l. 6. n. 85.
Emptor subhasta pignoris executi ad instantiam creditoris anterioris an, & quando inquietari possit ad instantiam creditorum posteriorum, t. 3. d. 21. à n. 9.
Inquietari non potest à creditoribus, qui elegerunt viam venditionis, & si eis satisfactum non fuerit, ibid. d. 22. num. 2.
Et vide verb. *Creditor.*
Si tamen pretium solverit, vel deposuerit penes quem depo- ni, aut folvi iussit *Judex*, etiam si postea pecunia sit deper- dita, nec ex ea creditores dimissi, ib.
Quando tamen contra eum agi possit in subsidiis, ib. n. 12.
Emptor Fisci statim remanet securus ab omnibus creditoribus, & tutus ab omnibus actione adversus bona à Filio alienata, t. 3. d. 23. n. 4.
Denegata actione actori, & Judicibus sublata jurisdictione co- gnoscendi, ibid.
Sed creditor datur intra quadriennium recursus contra Fi- lium ad recuperandum pretium, ib.
Emens rem ab ære alieno gravato, si dubitet, quod res ven- dita non evincatur à suis creditoribus, an sibi caveat, si pre- cium converti pacifatur in emptionem fundi, & in eo pre- feratur omnibus creditoribus vendoris, t. 3. disp. 28. à numer. 24.
Imptorem habere rem, & pretium est iniquissimum, ibid. n. 25.
Emens à debitore rem pacto adjecto, quod pretium solvatur creditori vendoris, an subintret creditoris in locum, & jura, & quid acquirat, t. 3. disp. 35. num. 13. & à num. 18. & 22.
Et vide verb. *Debitori solventi.*
Et quid si in venditione emens adjiciat paclum, ut ex pretio solvitur priori creditori, facta cessione iurium in favorem emptoris à priori creditore, celsis actionibus, ib. n. 21.
Acquirit exceptionem, & retentionem rei empta, etiam si- ne cessione, ibid. n. 22.
Emptio annuum introitum, vide verb. *Exactio redditum.*

ESS E.

Non esse, & non probari, aut non apparere paria sunt, t. 3. d. 8. sect. 4. num. 31.

EVICTIO.

Evidet re adiecta creditori via executiva pro solutione sui cre- diti vigore rei judicata, non potest amplius creditor age- re via executiva, quia jam fuit extinta vis, & effectus ex- actionis, t. 2. d. 8. num. 18.

EXACTIO.

Exactio redditum in Regno difficilima est, t. 3. disp. 8. sect. 6. n. 101.

Si ematur redditus à privatis expositus est frequentissimo er- editorum concordi, ib.
Si à Civitate Neapolitana, solvitur difficillime, & quomo- do, ac ad quam rationem exigatur, ib.

Si à Regia Curia, amittuntur, & quare, ib.
Exactorum salario, v. verb. *Salarium.*

EXCEPTIO.

Exceptio litis pendente, seu preventionis, & exceptio, ne continentia causa dividatur, locum faciunt cumulationem, & unioni actorum, t. 2. d. 2. n. 5.

Quod quando procedat, vid. ib. n. 6.

Procedit item si pars opponat, secus si non opponat, quia tunc poterit procedi coram aliis Judicibus, & cum di- versis processibus, & quare, ib. n. 7.

Exceptio litis pendente, seu preventionis debet opponi ante item contestatam, & postea opponi non potest, ib. num. 9.

Exceptio dilatoria opponi debetante item contestatam, & quando possit postea, & in qualunque parte judicii, ib. n. 9. & 10.

Exceptio rei judicata numquam oritur ex informatione capta super nobilitate, vel puritatis sanguinis probatione, & quare, t. 2. d. 3. n. 32.

Item nec oritur ex sumaria causa cognitione, quin pos- sit denou ordinari agi, ib.

Exceptio dilatoria opponenda est in judicio ordinatio ante litis contestationem, tit. 2. d. 4. n. 10.

Potest opponi statim post terminum intimatum, & quare, ib.

Exceptiones dilatoria ante litis contestationem opponenda, possunt opponi statim post terminum intimatum, & quare, ibid. n. 10.

Exceptionem multiplex, & varia natura, t. 2. d. 5. n. 1.

Exceptiones merè dilatoria quanam sint, & quare opponan- tur, ib.

Harum genus in tria membra, sive species dividitur, aliae re- spiciunt Judicem, ut dilatoria fori, aut recusatoria ob- suspicionem Judicis, aliae litigantes, uti exceptione legi- gationis personæ, aliae pertinent ad libellum, seu totam

Exce-

INDEX.

Exceptiones prejudiciales continentur in genere dilatoria- rum, quæ ille sint, curque sic vocentur, ib. n. 23.
Sunt sublata in Regno Neapol. ib.
Exceptiones merè peremptoriae sunt quæ perimunt omne jus actoris, ib. n. 3.
Harum numero sunt.
Exceptio non numerata pecunia.
Exceptio doli, exceptio metus, paclum non petendo perpetuū, & similes, ib.
De his qui egerint, ib.
Exceptiones anomale, seu mixtae sunt quæ participant na- turam, tam dilatoria, quam peremptoriarum, ut sunt exceptio rei judicata, transactionis litis finita, ib. n. 4. & n. 12.
Hæc quando opponi possint, & quis eas recenscat, deque es- rum numero ib.
Exceptiones merè peremptoriae opponenda sunt post item contestatam, & nullo modo sunt decidenda ante senten- tiam diffinitivam, & quare, ibid. n. 5.
Exceptiones mixtae cum opponuntur in vim peremptoriarum, earum diffinitiva reservanda est in tempus diffinitivæ, ac per eam sunt determinandæ, & non ante, & ne ratione, ibidem.
Exceptiones dilatoria an, & quando sunt opponenda ante litis contestationem, & non post, ac videatur iis renun- ciale qui omiserit eas allegare, ib. n. 6.
Exceptiones dilatoria, qua respiciunt personam Judicis, s. declinatoria, & recusatoria ante omnia sunt opponenda, ne illis omisiss, & procedendo ad ulteriora, videatur judi- cisis persona approbata, & prorogata ejus jurisdictionis, ib. num. 7.
Exceptio declinatoria ante omnia, etiam ante suspicio- nem Judicis, seu recusationem est proponenda, & quare, ib. n. 8.
De ea ante omnia est cognoscendum, & statim est deciden- da, etiam si altiore requiret indaginem, ib.
Item an, & quando sit cognoscendum de omnibus alijs exceptionibus dilatoriais, concernientibus legitimationem per- sonæ, ib.
Exceptionis dilatoria discussione pendente, & non deci- da, si feratur sententia in causa principali, illa erit nulla, & quare, ib.
Super ea quando censeatur expressè determinasse, licet ejus non facta expressa mentione, ib. n. 9.
Quomodo super illa decerni solitum sit in Regno Neapolitanico, ib.
Exceptiones oppositas à partibus an, & quando Judex vide- tur rejicare, eo ipso, quod procedit ad ulteriora, ib.
Et vid. verb. *Judicis porefas.*
Exceptiones dilatoria quæ, & quando possint opponi non so- lum ante litis contestationem, sed etiam in qualunque parte judicii, & post sententiam, aut tres sententias con- formes, ib.
Exceptio declinatoria fori cognosci potest à Judice, coram quo opponitur, & quare, ib. n. 10.
Exceptio recusatoria ligat manus Judicis, ne possit, aut fal- tem non debeat post ejus objectionem ulterius procedere, ib. n. 11.
Exceptiones anomalæ, quæ opponuntur in vim dilatoriarum, & peremptoriarum, quæ impedit litis ingressum, quæ sint, & an statim in ipso litis initio, & antequam procedatur ad litis contestationem sint determinandæ, an potius reservanda ad meritæ causæ, seu in tempus diffinitivæ, ib. n. 12.
Exceptiones dilatoria anomale quæ sint, de iis quandocumque constiterit reus est absolvendus ab observatione judicij, ib. n. 14.
Exceptiones intricatae de facto sunt reservandæ ad meritæ, quod si sint intricæ, & dubia solum in iure, an sint reservandæ in fine litis tamquam requirentes altorem indaginem vel statim decidenda, suspense interim processu causa principali, ib. n. 15. ad 17.
Exceptiones emergentes, quæ respiciunt processum, non merita causa, ut exceptio brevitatis termini, an testes sint recipiendi, vel ne, & similes, statim, & ante omnia sint deci- denda, & super illis est interloquendum tacitè, vel expre- sè, nec sunt reservandæ in tempus diffinitivæ, & quare, ib. n. 18.
Quod si super eis Judex non interloquatur, sed pronunciet, sed ulterius procedat, an judicium annuletur, & processus sit nullus, ib.
Exceptiones quando dicantur probari in continenti, ibidem n. 19.
Hæc vero probatio in continenti facta an possit turbidari explicazione actoris, si alleget falsitatem, vel dolum, aut metum interveniente in constructione instrumenti, ut exceptio rejicienda sit ad meritæ causæ, ib. n. 20.
Ei, qui se offert allegatas exceptiones anomalas probaturum in continenti, quantum temporis sit indulgendum, ibidem n. 21.
Exceptiones dilatoria anomales, prejudiciales, & perem- ptoriae quo tempore, & infra quot dies allegare, & pro- bare debeat reus de jure Castellæ, ib. n. 22. & d. 7. n. 6.
Et quid cum exceptiones impudentes litis ingressum constent in continenti, ib.

Carileval. de Judiciis, Tom. II.

O 3 Exce-